

Veronika Vojtechovská

Črepiny hluchoty

Ilustrovala Kateřina Holubová

Spolok nepočujúcich pedagógov

Bratislava 2015

Črepiny hluchoty

Mgr. Veronika Vojtechovská

Copyright © 2015 Mgr. Veronika Vojtechovská

Prvé vydanie

Vydal: Spolok nepočujúcich pedagógov

Jazyková korektúra: Mgr. Marika Arvensisová

Ilustrácia: Kateřina Holubová

Návrh obálky: Mgr. Veronika Vojtechovská

Tlač a grafické spracovanie: Ultra Print s. r. o.

Náklad: 250 ks

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť publikovaná a šírená žiadnym spôsobom a v žiadnej podobe bez písomného súhlasu autorky.

S finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Bratislavského samosprávneho kraja.

ISBN 978-80-969695-6-2

**Z ČASU NA ČAS
VYDAJTE SA KAŽDÝ Z VÁS
NA CESTU PLNÚ ŽIVOTA ČREPÍN,
NA CESTU DO TICHÁ HLBÍN.**

OBSAH

ÚVOD.....	7
Prvá časť: KRÁSA TICHÉHO SVETA	11
PSÍČEK, NÁŠ ZVONČEK	12
ZBLÚDILÉ OVEČKY	14
BALÓNIKOVÁ HUDBA	16
DOMOV, SLADKÝ DOMOV	17
PREČO SA ZDRAVÍME?.....	20
ŽIVOT NA BATERKÁCH	22
NEPOČUJÚCI ŠOFÉR? NEMOŽNÉ.....	24
OČI NADOVŠETKO	26
VO VLAKU.....	28
DOBA SA MENÍ	31
TELEVÍZOR AKO KULISA	34
POSUNKOVÝ JAZYK VO SVETE	37
KTO JE NENORMÁLNY?	40
ŠPORTOVÝ ZÁPAS.....	42
POSUNKOVÝ JAZYK NA DIAĽKU	44
DVA AUTOBUSY	46
SPOLUŽIAK AKO SPROSTREDKUJÚCI TLMOČNÍK.....	48
Druhá časť: NIEKEDY STAČÍ MÁLO	51
PRÍČINA SMRTI: HLUCHOTA	52
POTTEROVE OKULIARE.....	54
ÚČELOVÉ CVIČENIE.....	56
PUKAJÚ PUKANCE?	58

	NEVIDÍŠ ALEBO NEPOČUJEŠ?	60
	NEVYCHOVANEC NA ULICI.....	62
	TLMOČNÍK CEZ TELEFÓN.....	64
	POKAZENÝ VÝŤAH	66
	SI NEPOČUJÚCI, ALEBO LEN NEPOČUJEŠ?	69
	TREBA HOVORIŤ POMALY, ALE NAOZAJ PO-MA-LY	72
	ROBÍ ÚRAD Z NEPOČUJÚCICH NESCHOPNÝCH?	74
	POZNÁVACÍ ZÁJAZD BEZ POZNÁVANIA	76
	CUDZINKA VO VLASTNEJ KRAJINE.....	78
	NIE JE SVETLO AKO SVETLO.....	80
	POSUNKOVÝ JAZYK NA ÚRADE	82
	VO VÝŤAHU	84
	NEPOČUJÚCI NA NÁKUPE.....	87
	VŠETCI DO JEDNÉHO VRECA.....	90
	MÚZEUM BEZ BARIÉR	92
Tretia časť:	ŽIVOT PLNÝ NEČAKANÝCH MOMENTOV	95
	KRIK A TICHÓ	96
	GÁGAL GUNÁR NA DVORE	98
	PIŤ SLAMKOU SA NEPATRÍ.....	100
	ZÁCHOD	102
	POSUNKOVÝ JAZYK JE NEBEZPEČNÝ.....	104
	VEVERIČKA NEZVYČAJNÉHO DRUHU	106
	ČO SA STANE, KEĎ POVIETE „NESKÔR“?.....	108
	ĎAKUJEM, NEPROSÍM	110
	MŔTVOLA V RUKE	113

	NIČ NIE JE, AKO SA ZDÁ!	116
	ZAMILOVANÁ ŠTUDENTKA.....	118
	NAHÁŇAČKA NA ULICI	120
	NEPOČUJÚCI VODIČ POLICAJTM?	122
	MÁTE ZAPAĽOVAČ?	124
	HMKANIE NEVEDOMKY	126
	KDE SÚ KLÚČE?.....	128
Štvrtá časť:	SVET TICHÁ OČAMI DETÍ.....	131
	MOJA DCÉRA PEKNE ROZPRÁVA	132
	USPÁVANKA PRE DIEŤA, KTORÉ NEPOČUJE	134
	PRVÉ SLOVO A PRVÝ POSUNOK DIEŤAŤA.....	136
	NEVIDÍM, NEROZUMIEM	138
	TICHÉ ROZPRÁVKY.....	141
	ZÁCHODOVÁ POHROMA	144
	UKAZOVAŤ PRSTOM SA NEPATRÍ.....	146
	MALÝ DIVÁK NEMÉHO FILMU.....	148
	O AUTORKE A ILUSTRÁTORKE	150

ÚVOD

Potom vám to poviem...

Prekvapil vás takýto úvod? Držíte v ruke knižku s vedomím, že ju budete čítať pripravení na zmes slov, riadkov, informácií a myšlienok. Otvoríte ju a v nej nebude nič iné, len toľko, že vám povedia „neskôr“. Aký je to pocit?

S frázou „potom ti to poviem“ sa nepočujúci stretávajú často, a to už od detstva. Napríklad nepočujúci chlapec ide s mamou k lekárovi, po vyšetrení lekár stanoví diagnózu a vysvetľuje, aký je ďalší postup. Chlapec je zvedavý a pýta sa, čo lekár hovorí, keďže mu nerozumie. Mama mu na to odpovie:

„Potom ti to poviem.“

No neskôr, po hodinovom rozhovore s pánom v bielom plášti, sa mama zmôže len na pár viet.

A takto sú nepočujúci ochudobnení o dôležité informácie a celý život sa potom musia spoliehať na druhých, že to za nich vybaví. Vekom však rastie chuť samostatnosti a sebestačnosti a keď nepočujúcim nie je táto potreba dopriata, pociťujú vzbúrenosť, pričom frázu „potom ti to poviem“ vnímajú negatívne.

Touto knihou by som chcela poukázať na črepiny života ľudí, ktorí sú vo svete ticha. Život je totiž cesta plná črepín, plná rôznych situácií, ktoré sa ľuďom dennodenne stávajú. Situácie, možno pre jedného malicherné, môžu byť práve pre nepočujúcich v danej chvíli prekážkami, ktoré musia zdolávať.

Predstavte si vázu, ktorá sa vyníma dokonalosťou a krásou. Keď spadne, rozbije sa na márne kúsky. Na črepiny. Dokonalosť a krása je v tejto chvíli preč. Rozbitá váza nikdy nebude ako predtým, aj keď ju zlepíme. Zostanú vždy úlomky, ktoré už nikto nikdy neposkladá. Načo aj? Malé črepiny, ktoré zostali, vyhodíme

do koša. Vázu, ktorá sa už nemôže pýšiť krásou celistvosti, si nevšímame. Predstavte si však nepočujúceho ako túto vázu. Mnohí sa na nepočujúcich pozerajú ako na osobu so stratou sluchu, voči ktorej je potrebné pomaly rozprávať, pozrieť sa na ňu, artikulovať, vziať si pero a papier, či prizvať tlmočníka, lebo sami posunkovať nevedia. Neuvedomujú si však, že nepočujúcim chýbajú práve tie malé kúsky črepín, potrebných na ceste k dokonalosti a krásy celistvosti. Malé kúsky črepín, ktoré sú pre nich drobnými prekážkami, na ktoré sami narážajú. Verejnosť si ich neuvedomuje, až kým jej to nepočujúci nepovedia sami.

Preto vám ponúkam rôzne príbehy, úsmevné i neradostné, ktoré vás možno chytia za srdcia alebo prinútia trošku zamyslieť sa. Nečítajte všetky príbehy naraz. Prečítajte si jeden, zamyslite sa nad ním a povedzte si, čo by sa mohlo upraviť, zmeniť a zlepšiť. Zistíte, že niekedy nie sú potrebné veľké veci, ale maličkosti s veľkou ochotou.

Pamätajte si, že mnohým nepočujúcim nevadí, že im nebol dopriaty sluch. Chcú len to hlavné a jediné. Aby všetci počúvali ľudí okolo seba. Nie uchom, ale srdcom.

Ponúkam vám príbehy, nie potom, ale tu a teraz.

Autorka

PRVÁ ČASŤ

KRÁSA TICHÉHO SVETA

„To, že ti nebol daný sluch, skús brať ako výsadu.
Môže ťa urobiť výnimočným v akomkoľvek prostredí.
Najcennejšia vec, ktorú máš, je práve tvoja odlišnosť.“

PSÍČEK – NÁŠ ZVONČEK

Je to príbeh mojej nepočujúcej mamičky z obdobia, keď bola ešte dieťaťom. Jej veľkou túžbou bolo mať psíka. Chcela chlpatého kamaráta, ktorý by ju mal rád a rozumel jej, aj keď bola nepočujúca. Žiaľ, taký štvornohý kamarát by bol pre jej rodinu drahý, a tak jej pranie zostalo iba prianiím.

Jedného dňa mamičkin pán učiteľ prírodopisu napísal organizácii chovateľov pudlov list, kde bolo napísané:

„Nájde sa ušľachtilý darca? Vyskytne sa šteniatko, ktoré nemá ušľachtilý rodokmeň a jeho cena bude preto nižšia?“

Organizácia tento list prečítala a rozhodla sa o kladné vybavenie celej záležitosti. Konateľ organizácie osobne i telefonicky zariadil všetko potrebné.

Aký bol výsledok? Organizácia darovala mojej mame psíka a nie obyčajného. Bola to fenka čierneho trpasličieho pudla s preukazom pôvodu. Pre mamku to bola veľká udalosť. Pýtate sa prečo? Nejde tu len o psíka. Ten dar bol ďaleko väčšia cennejší. Svoju majiteľku totiž vždy upozorňoval na zvonenie zvončeka pri dverách, prípadne telefónu. Pre psíka to síce nebola náročná úloha, ale pre moju mamičku veľmi užitočná.